

Verdalskalk AS
Kalkveien 40
7670 INDERØY

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 02.04.2008
Vår ref.: 2006/91 405.14
Deres ref.:
Saksbehandler: Lars Petter Bingham, telefon: 22573480

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2007 og fastsettelse av gebyrsats

-----
SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Verdalskalk har i 2007 hatt et kvotepliktig utslipp på 62 368 tonn CO₂. Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

---

1. Sakens bakgrunn

Det vises til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ og vedtak om tildeling av kvoter 08.03.05, og rapport innlevert 29.02.08, samt supplerende informasjon levert på e-post og telefon den 10.03.08 og 14.03.08.

Det vises også til rapport fra SFTs inspeksjon hos bedriften den 15.11.2007. Inspeksjonen avdekket ingen avvik, men det ble gitt fire anmerkninger. Flere av disse anmerkningene skal følges opp i forbindelse med rapportering av klimagasser for 2007 og de er inkludert i endret tillatelse til kvotepliktige utslipp av 29.02.2008 for kvotepliktige utslipp av klimagasser.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 3. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er

gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg. Utslipp som fant sted i 2007 skal rapporteres i henhold til bestemmelsene i klimakvoteforskriften slik den lød før den ble endret 14. september 2007. Alle henvisninger til klimakvoteforskriften i dette brevet er derfor til forskriften slik den lød før endringene av 14. september 2007.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

a) Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Verdalskalk sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ innen fristen 1. mars.

b) Innsendelse av kvotepliktige data

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Verdalskalk er knyttet til bedriftens produksjon av brent kalk og dolomitt. Det kvotepliktige utslippet er derfor rapportert i henhold til de generelle kravene i klimakvoteforskriften § 2-3 og de mer spesifikke kravene som gjelder produksjon av kalk og andre mineralske produkter i § 2-9 og fra forbrenning av energivarer i § 2-4. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 08.03.05.

Kilder

Bedriften har i 2007 hatt kvotepliktige utslipp fra forbrenning av spillolje i kalsineringsovn og fra produksjon av brent kalk.

Vurdering av aktivitetsdata

Bedriften hadde i 2007 et forbruk av spillolje i kalsineringsovn på 5392 tonn (etter fratrekke av vann) og et forbruk av kalkstein på 106105 tonn, som råstoff i produksjonen av brent kalk.

Spillolje i kalsineringsovn

Det følger av klimakvoteforskriften vedlegg 1 punkt B.1.2 at ved frembringelse av aktivitetsdata for bestemmelse av CO₂-utslipp fra forbrenning av olje skal bedriftens faktiske forbruk legges til grunn.

Bedriften har beregnet spilloljeforbruket ved å summere innkjøpt mengde spillolje, for så å korrigere dette i forhold til endring i lagerbeholdningen ved årets start og slutt. Mengde

olje korrigeres for innhold av vann. Dette gjøres ved ukentlige målinger av vanninnhold i olje som mates til ovn. Vanninnholdet i oljen er målt av leverandør, og det er oppgitt et vanninnhold i oljen på 8.1 % i 2007. SFT mener at dette er en tilfredsstillende måte å beregne forbruket på for 2007.

Bedriften opplyser følgende usikkerheter knyttet til bestemmelse av mengde olje: Måling av vanninnhold har en usikkerhet på +/- 0,5 %, innveining av spillolje på bilbrovekt har en usikkerhet på +/- 0.5%, og peiling av lagertanker ved årets begynnelse og slutt har en usikkerhet på 2 %, Kombinert gir dette en aggregert usikkerhet for bestemmelse av forbruk av spillolje på 0,9 % eller +/- 57 tonn spillolje.

SFT anmerker i sin inspeksjonsrapport etter inspeksjonen ved bedriften den 15.11.07 at virksomheten må vedlegge dokumentasjon på usikkerhetene til mengdene med spillolje og kalk i rapporteringen av CO₂-utslippet for 2007.

Vedr. usikkerhet på mengde spillolje:

Bedriften melder i e-post av 14.03.2008 at dokumentasjon på usikkerhet knyttet til aktivitetsdata for spillolje mangler. Foreløpig finnes det kun en vurdering av usikkerhet i aktivitetsdata for den andelen av spilloljen som blir tatt i mot med fra båt. For denne delen ligger usikkerheten på 0,5 %. Bedriften meddeler at dokumentasjon på usikkerhet i aktivitetsdata for spillolje som helhet vil bli ettersendt.

Produksjon av brent kalk

Det følger av klimavoteforskriften vedlegg 1 punkt B.6.1 at ved frembringelse av aktivitetsdata for bestemmelse av CO₂-utslipp fra produksjon av kalk og andre mineralske produkter skal mengde i tonn av ulike karbonatholdige råvarer som brukes i produksjonen anses som aktivitetsdata. Beregningene skal være basert på faktisk forbruk.

Innkjøpt mengde kalkstein kan ikke brukes direkte for å fastslå forbruksmengde fordi ved mottak av kalkstein fra leverandør inneholder kalksteinen en del finstoff som siktes fra kalksteinen før den går inn i prosessen. Verdalskalk har beregnet forbruk av kalkstein med utgangspunkt i salgstillene for ferdig produkt og korrigert for lagerendringer ved årets slutt. På bakgrunn av fordelingen mellom CaO-innhold og innhold av kalksteinpulver i det ferdige produktet har bedriften beregnet seg fram til forbruket av kalkstein som går direkte inn i prosessen.

Måling av lagerendringer skjer ved peiling av siloer. Peilingen skjer ved årets begynnelse og slutt, og bedriften vurderer usikkerheten ved denne målingen til å være 0,17 %.

Det ferdige produktet inneholder både brent kalk og filterstøv. Derfor inngår målinger av disse andelene i beregningen av forbrukt mengde kalkstein. Verdi for CO₂-rest er bestemt av et gjennomsnitt av 6 prøver per døgn hver dag ovnen har vært i drift.

Andelen filterstøv er fastlagt med en usikkerhet på 0,2 %, mens usikkerheten i målingene av andelen brent kalk er 0,5 %. Før produktet er ferdig for salg, siktes hydratavfallet fra. Mengden hydratavfall er for 2007 målt på vekt, og denne operasjon er befattet med en usikkerhet på 2 %. Dette gir en aggregert usikkerhet i forbruk av kalkstein på 0,76 %.

Vedr. usikkerhet i mengde produsert brent kalk:

Bedriften har i regneark vedlagt utslippsrapporten gjennomgått beregningene av hvor mye CO₂ og brent kalk det blir av 1 tonn kalkstein. SFT kan imidlertid ikke se at usikkerhetene knyttet til mengde solgt kalk fremkommer av disse beregningene.

Vurdering av usikkerhet i aktivitetsdataene

Ved vurderingen av om klimakvoteforskriftens krav til usikkerhet er oppfylt har vi lagt vekt på EUs retningslinjer for overvåking og rapportering av utslipp vedtatt 29. januar 2004 med hjemmel i EUs kvotedirektiv 2003/87/EC.

Kravene til usikkerhet som fremkommer av disse retningslinjene er basert på flere forhold. Eksempler på slike forhold er det totale utslippet fra virksomheten, kildens betydning for det totale utslippet og kildens særlige karakteristika.

Det stilles strenge krav til kilder av betydning for virksomheter med totalt utslipp mellom 50 000 og 500 000 tonn/CO₂ pr år. For 2007 krever SFT at usikkerheten i aktivitetsdata for spillolje ikke være større enn +/- 2,5 prosent, mens usikkerheten knyttet til fastsettelsen mengde brukt karbonat (kalkstein eller dolomitt) ikke skal være større enn +/- 2,5 prosent. På bakgrunn av bedriftens redegjørelse ovenfor vurderer SFT at måten aktivitetsdata er fremkommet på tilfredsstillende klimakvoteforskriftens krav til usikkerhet med unntak for spillolje. For spillolje er SFT usikker på om forskriftens krav er oppfylt på grunn av manglende dokumentasjon av usikkerhet, men legger likevel bedriftens tall til grunn da det ikke finnes bedre informasjon om forholdet per dags dato.

Bedriften har fått endret tillatelse til kvotepliktige utslipp og program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp datert 29. februar 2008. Fra 2008 krever SFT at mengde spillolje og mengde kalkstein bestemmes med en maksimal usikkerhet på henholdsvis 1,5 % og 2,5 %. Bedriften skal innen 1. juli 2008 dokumentere at kravet til usikkerhet i mengde kalkstein er oppfylt og innen 1. mars 2009 dokumentere usikkerheten i mengde spillolje, jf SFTs vedtak datert 29. februar 2008. Det gis ikke anledning til å korrigere mengden spillolje for vanninnholdet fra 2008.

Utslippsfaktor

Spillolje i kalsineringsovn

Bedriften benytter samme utslippsfaktor for spillolje som i 2006. Bedriften har benyttet egenvekten for spillolje til å finne en fyringsoljekvalitet med tilhørende egenskaper, og dertil tilhørende utslippsfaktor. Med basis i en egenvekt på 0,87 kg/l for spillolje, er det fyringsoljene 3A og 4A som ligger nærmest, og bedriften har derfor benyttet en utslippsfaktor på 3,17 tonn CO₂/tonn spilloje. Fyringsolje 3A og 4A har en egenvekt på 0,88 kg/l og brennverdi på 43,1 TJ/ktonn. Spilloljen Verdalskalk benytter har en brennverdi på 44,2 TJ/ktonn, og som nevnt en egenvekt på 0,87 kg/l. Begge disse egenskapene ved oljen peker i retning av at en utslippsfaktor på 3,17 tonn CO₂/tonn spillolje er et konservativt estimat, siden utslippsfaktoren generelt øker med økende

egenvekt, og synker med økende brennverdi. Bedriften har fått vurdert brennverdi og egenvekt fra Chemlab og NSO. SFT ba bedriften i vedtaket som godkjente utslippet for 2005 og i 2006 å framlegge vurderinger av CO₂-utslipp fra spillolje som benyttes basert på målinger av faktisk karboninnhold i spilloljen, og på bakgrunn av dette beregne en utslippsfaktor for beregning av utslipp i 2007. Bedriften har imidlertid ikke funnet et kompetent miljø til å utføre slike beregninger i tide til denne rapporteringen, men dette skal være gjennomført slik at bedriftsspesifikk utslippsfaktor kan benyttes i rapportering av kvoteutslipp for 2008.

SFT finner å kunne legge bedriftens utslippsfaktor på 3,17 tonn CO₂/tonn spillolje til grunn ved beregning av det kvotepliktige utslippet fra forbrenning av spillolje for 2007.

Bedriften har fått endret tillatelse til kvotepliktige utslipp og program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp datert 29. februar 2008. For 2008 har SFT gitt tillatelse til bruk av utslippsfaktor på 3,20 tonn CO₂ pr. tonn spillolje til og med 30. juni 2008. Fra 1. juli 2008 skal bedriften bestemme en bedriftsspesifikk utslippsfaktor for spillolje.

Produksjon av brent kalk

Utslippsfaktoren for kalkstein er beregnet ved at bedriften har analysert innholdet av CaCO₃ og MgCO₃ i produsert brentkalk, basert på snittet av 795 analyser av produksjonsprøver i løpet av 2007. Dette gjøres ved at bedriften beregner innhold av MgO og CaO i brent kalt. På bakgrunn av disse analysene regner bedriften seg tilbake til innholdet av CaCO₃ og MgCO₃ i kalkstein. Gjennomsnittet viser et innhold av CaCO₃ på 98,30 %, mens tilsvarende for MgCO₃ er 0,86 %. Det øvrige innholdet i kalksteinen er forurensninger som jern og mangan etc. som ikke bidrar til CO₂-utslipp. I henhold til klimakvoteforskriften vedlegg 1 punkt B.6.2 er utslippsfaktoren for CaCO₃ 0,440 tonn CO₂/tonn mens den for MgCO₃ er 0,522 tonn CO₂/tonn. Når dette sammenstilles med restinnholdet av CO₂ i ferdig vare på 1,8 %, gir dette en utslippsfaktor på 0,4267 tonn CO₂/tonn kalkstein.

Verdalskalk har vurdert usikkerheter i utslippsfaktoren i forhold til fastsettelse av CaCO₃-innhold i kalken og ureagert i karbonat i ferdig produkt (også betegnet som CO₂-rest). Innholdet av CaCO₃ er bestemt med en usikkerhet på +/- 0,5 %, mens CO₂-resten bestemmes med en usikkerhet på +/- 0,5 %.

På bakgrunn av bedriftens dokumentasjon finner SFT å kunne legge bedriftens utslippsfaktor for kalkstein til grunn ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2007.

Kvotepliktige utslipp

SFT finner å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og utslippsfaktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp. Kvotepliktige utslipp fra spillolje beregnes ut fra ligning oppgitt i klimakvoteforskriftens vedlegg 1, pkt B.1.0 (1), mens kvotepliktige utslipp fra prosessen beregnes ut fra ligning B.6.0 (10) oppgitt i klimakvoteforskriftens vedlegg 1. Dette gir følgende kvotepliktige utslipp:

Kilde	Energivare/råvare	aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn)	Kvotepiktige utslipp (tonn CO ₂)
Kalsineringsovn	spillolje	5 392 ¹	3,17	17 092,6
Produksjon av brent kalk	kalkstein	106 105	0,4267	45 275,0
Totalt:				62 367,6

Det er lagt til grunn en oksidasjonsfaktor på 1 for forbrenning av spillolje.

c) Innsendelse av kontrolldata

SFT har gjennomgått bredriftens innsendte kontrolldata. Med kontrolldata menes data knyttet til beregning av ikke kvotepiktige utslipp, slik som utslippsfaktorer, aktivitetsdata og produksjonsmengder. Aktivitetsdata knyttet til ikke-kvotepiktige utslipp er forbrukt mengde av: farlig avfall, avfall det er betalt sluttbehandlingsavgift for, biomasse og CO₂-avgiftsbelagte energivarer. Utslippsfaktorer skal oppgis unntatt for biomasse. Ved bruk av bedriftsspesifikke faktorer skal det redegjøres for hvordan disse er framkommet.

Bedriften har i 2007 hatt følgende utslipp av CO₂ som ikke er kvotepiktige:

Kilde	Energivare/råvare	aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn)	Ikke-Kvotepiktige utslipp (tonn CO ₂)
Oppvarming, rullende materiell	Lett fyringsolje	35,7	3,17	113,2

SFT har ingen kommentarer til innsendte kontrolldata.

d) Innsendelse av opplysninger om internkontroll

Det følger av klimakvoteforskriften § 2-3 første ledd bokstav k) jf. andre ledd at første utslippsrapport skal inneholde kopi av etablerte prosedyrer og systemer relevant for frembringelse, arkivering, kvalitetssikring og kontroll av de rapporterte utslippsdataene. Kravene til internkontroll følger av særskilt tillatelse til kvotepiktige utslipp av CO₂ datert 15.03.2005 pkt 2. Det er særlig fremhevet i den særskilte tillatelsen at internkontrollen skal sikre at rapporteringskravene i klimakvoteforskriften kapittel 2 blir overholdt.

¹ Forbruket av spillolje er korrigert for vanninnhold.

I inspeksjonsrapporten fra SFTs inspeksjon den 15.11.2007 ble det anmerket at det manglet prosedyre som beskriver avviksbehandlingen etter kvalitetskontrollen. SFT har i forbindelse med rapportering av utslippsdata for 2007 mottatt prosedyre for kontroll av måling av kjemiske elementer, hvor rutiner for avviksbehandling er inkludert.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 62 368 tonn CO₂ i 2007. Vedtaket om godkjenning av rapport for kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Informasjon om oppgjør av kvoteplikten

Alle kvotepliktige virksomheter skal innen 1. mai overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2007 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Verdalskalk innebærer dette at 62 368 kvoter skal overføres fra bedriftens brukerkonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Overføringen skjer ved at bedriften fyller ut og sender SFT skjemaet "Overføring av kvoter". Skjemaet skal sendes per brev eller telefaks. Skjemaet er tilgjengelig på SFTs nettsted:

http://www.sft.no/seksjonsartikkel_39625.aspx

På denne nettsiden finnes også annen nyttig informasjon om det norske kvotehandelssystemet.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter middels gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 17 000,-, jf. vedlagte faktura.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner Verdalskalk sin rapport for kvotepliktige utslipp i 2007. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Den kvotepliktige ilegges et gebyr på 17 000 kroner. Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Audun Rosland (etter fullmakt)
prosjektleder

Lars Petter Bingham
overingeniør

Kopi til:

Inderøy kommune, 7670 Inderøy
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, Statens Hus, 7734 Steinkjer

Vedlegg:

Faktura med gebyr for godkjenning av utslippsrapporten
Forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften)